

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного
факультету

Юрій Бідзіля Юрій БІДЗІЛЯ

30 » *серпень* 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
Освітня програма	Українська мова і література. Зарубіжна література
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія української літератури» (II пол. XIX ст.) для здобувачів вищої освіти галузі знань **01 Освіта/Педагогіка** спеціальності **014 Середня освіта** предметної спеціальності **014.01 Середня освіта (Українська мова і література)** освітньої програми «Українська мова і література. Зарубіжна література».

Розробник: *Кордонець Олександр Анатолійович*, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні **кафедри української літератури**.
Протокол № 14 від 29 червня 2023 року

Завідувач кафедри Оксана КУЗЬМА

Схвалено науково-методичною комісією **філологічного факультету**.
Протокол № 8 від 29 червня 2023 року

Голова науково-методичної комісії Василь ШАРКАНЬ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	2	2
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3	4	4
	Лекції:	
	24	10
	Практичні (семінарські):	
	20	4
Вид підсумкового контролю: іспит	Індивідуальна робота:	
	30	-
Форма підсумкового контролю: усне опитування	Самостійна робота:	
	46	106

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Історія української літератури» (друга половина XIX ст.) є спроба під новим кутом зору розглянути українське письменство окресленого періоду як важливу складову національного мистецтва, національної культури, національного суспільно-політичного життя, приділивши належну увагу всім його царинам.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню в здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, фахової передвищої освіти.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК 3. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 7. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність до формування в здобувачів освіти ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.

ФК 6. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.

Професійні компетентності:

ПК 1. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови і літератури, зарубіжної літератури, у практиці навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти, фахової передвищої освіти.

ПК 4. Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.

ПК 8. Здатність використовувати сучасні наукові методи філологічних досліджень, добирати, аналізувати, систематизувати й синтезувати фактичний лінгвістичний, літературний матеріал; узагальнювати підсумки виконаного дослідження та формулювати його новизну; оформляти згідно з сучасними вимогами та презентувати результати наукового дослідження в усній чи письмовій формі, послуговуючись відповідним термінологічним апаратом.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Історія української літератури другої половини XIX ст.» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 7 Вступ до літературознавства.

ОК 12 Історія української літератури.

ОК 13 Українська усна народна творчість та народознавство.

ОК 10. Фольклор світу

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Українська мова і література. Зарубіжна література» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
<i>Знає</i> основні історичні етапи розвитку предметної галузі.	РН 1
<i>Уміє оперувати</i> базовими категоріями та поняттями спеціальності.	РН 5
<i>Здатний</i> цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу й співробітництва.	РН 11
<i>Усвідомлює</i> цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.	РН 12
<i>Знає</i> сучасні філологічні й дидактичні засади навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури, мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку української мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності, провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні та за її межами.	РН 13
<i>Пояснює</i> особливості розвитку української мови та літератури, зарубіжної літератури, специфіку перебігу літературного процесу в Україні в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою; <i>порівнює</i> мовні й літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.	РН 14
<i>Застосовує</i> різні види аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору з фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.	РН 16
<i>Уміє</i> працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), знаходити, обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності сучасну наукову інформацію, бібліографію, комп'ютерні технології.	РН 17
<i>Має</i> творчо-критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.	РН 18
<i>Використовує</i> гуманістичний потенціал української мови та літератури, зарубіжної літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.	РН 21
<i>Знає, розуміє і демонструє здатність реалізовувати</i> теоретичні й методичні засади навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури для виконання освітньої програми в закладах загальної середньої освіти, фахової передвищої освіти.	РН 22

--	--

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Історія української літератури другої половини XIX ст.»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
У процесі навчання чітко визначає предмет, об'єкт та завдання історії української літератури; основні етапи формування історії української літератури як наукової дисципліни; специфіку співвідношення літератури з фольклором, іншими видами мистецтва, історією, філософією, релігією; аналізує літературний процес в Україні в контексті розвитку культури, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; оперує літературознавчими категоріями; пояснює об'єктивні процеси взаємовпливів і взаємодії української та зарубіжної літератур, здійснює літературознавчий аналіз художнього твору; цінує культурне різноманіття, дотримується етичних норм, усвідомлює важливість незалежності та територіальної цілісності України.	РН 1, 5, 11, 12, 13, 14, 16
Літературознавчий аналіз здійснює на теоретичних, методологічних засадах, застосовує різні методичні прийоми вивчення української літератури, користується науково-методичними джерелами, зокрема цифровими, використовує сучасну наукову інформацію, бібліографічні джерела; демонструє знання художніх творів, розуміння сучасних наукових підходів до їх аналізу, основні положення літературознавчих праць; аналізує творчі біографії письменників, характерні особливості їхнього індивідуального стилю; розкриває основні тенденції розвитку поезії, прози та драматургії; знає обсяг та проблемні питання шкільного курсу української літератури й оптимально враховує в професійній діяльності; спрямовує гуманістичний потенціал української літератури на формування духовного світу здобувачів освіти.	РН 16, 17, 18, 21, 22

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: екзамен, модульний контроль, поточні оцінки за знання; усні (письмові) відповіді на практичних заняттях, тестування, презентації, виконання творчих завдань, конспектування науково-критичної літератури.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усне опитування, письмові практичні завдання, презентації, творче завдання, тестування.

Форма модульного контролю: виконання модульної контрольної роботи.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний екзамен.

Оцінка успішності студента з дисципліни «Історія української літератури» є рейтинговою і виставляється за стобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння модулю.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота									Модульна контрольна робота	Сума
T2	T3	T5	T6	T7	T8	T9			50	100
6	6	10	6	6	6	10				

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума
T1	T3	T4	T7	T8	T9	T12		50	100
12	6	4	5	5	6	12			

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	5	30	5	30
Творче завдання	2	10	2	10
Презентація з доповіддю	1	10	1	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота №1 містить 2 теоретичні питання та 20 тестових завдань. Максимальна кількість балів, які може отримати здобувач, – це 30 балів за теоретичну частину (максимум 15 балів за кожне питання) та 20 (1 бал за кожен правильно виконаний тест) за тестові завдання.

Модульна контрольна робота №2 містить 1 теоретичне питання та 35 тестових завдань. Максимальна кількість балів, які може отримати здобувач, – це 15 балів за теоретичну частину та 35 (1 бал за кожен правильно виконаний тест) за тестові завдання.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Екзамен проводиться за білетами, кожен із яких містить 3 питання.

Оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує здобувач, який усебічно, системно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом; вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях; засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває; вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної

діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

Оцінку **«добре» (82-89 балів, В)** заслуговує здобувач, який повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях; має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу.

Оцінку **«добре» (74-81 бал, С)** заслуговує здобувач, який у загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок; вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність; опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою.

Оцінку **«задовільно» (64-73 бали, D)** заслуговує здобувач, який знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його в майбутній професії; виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок; ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою; допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

Оцінку **«задовільно» (60-63 бали, E)** заслуговує здобувач, який володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання й використання його в майбутній професії, а виконання завдань задовільняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

Оцінка **«незадовільно» (35-59 балів, FX)** виставляється здобувачеві, який виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

Оцінку **«незадовільно» (до 35 балів, F)** – виставляється здобувачеві, який володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім; допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою; не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи здобувача протягом семестру.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендований розподіл балів для оцінювання виконання та захисту студентом курсової роботи

№	Критерії оцінювання	Можлива к-сть балів	Отримана к-сть балів	Примітки
1.	Актуальність дослідження	0-5		
2.	Структурованість роботи відповідно до теми дослідження	0-5		
3.	Рівень обізнаності з теоретичними працями з певної наукової проблеми	0-5		
4.	Володіння навичками огляду джерел	0-10		
5.	Осмислення художнього твору	0-12		
6.	Реалізація мети та завдань дослідження	0-10		
7.	Самостійність дослідження	0-7		
8.	Відповідність висновків обраній темі	0-7		
9.	Відповідність роботи вимогам наукового стилю	0-5		
10.	Дотримання вимог щодо оформлення роботи	0-5		
11.	Оформлення списку джерел відповідно до чинних стандартів	0-5		

12.	Якість презентації курсової роботи	0-5		
13.	Вичерпність відповідей під час захисту курсової роботи	0-5		
14.	Ступінь виконання завдань керівника	0-9		
15.	Дотримання терміну виконання роботи	0-5		
РАЗОМ		0-100		

Таким чином, відповідно до наведеної шкали оцінювання та зазначеного розподілу балів для оцінювання виконання та захисту курсової роботи, виставляються відповідні бали:

90-100 А – «відмінно» (рівень компетентності високий (творчий)) ставиться за умов, якщо студент:

- 1) виявив здібність самостійно здобувати знання і виявляти їх в практичному дослідженні;
- 2) оволодів теоретичною базою дослідження, здійснив повний аналіз проблеми й дійшов до самостійних висновків;
- 3) досяг мети роботи, використавши заявлений методологічний інструментарій;
- 4) володіє письмовим науковим стилем;
- 5) дотримав усіх вимог в оформленні роботи;
- 6) усним виступом засвідчив повноту дослідження;
- 7) аргументовано відповів на запитання чи кваліфіковано вів дискусію при захисті курсової роботи, пропонував самостійні судження.

82-89 В «дуже добре» (рівень компетентності достатній (конструктивно-варіативний))

ставиться за умов, якщо студент виконав усі зазначені вимоги, хоч припустився незначних недоглядів у виконанні роботи.

74-81 С – «добре» (рівень компетентності достатній (конструктивно-варіативний))

ставиться за умов, якщо студент уміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; у цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок. У роботі допущені певні недоліки в оформленні, у стилі наукового письма.

64-73 D – «задовільно» (рівень компетентності середній репродуктивний) ставиться за умов, якщо студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; із допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.

60-63 E – «задовільно» (рівень компетентності середній репродуктивний) ставиться за умов, якщо студент володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.

35-59 FX – «незадовільно» (рівень компетентності низький рецептивно-продуктивний) ставиться за умов, якщо студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу (курсів роботи, написані на 35-59 FX, можуть бути не допущені науковим керівником до захисту).

0-34 F – «незадовільно» (рівень компетентності низький рецептивно-продуктивний) ставиться за умов, якщо студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів. (Курсів роботи, написані на 0-34 F, не допускаються науковим керівником до захисту).

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль №1. Літературний процес 50-60-х років

Тема 1. Проблеми вивчення курсу на сучасному етапі. Історичні умови розвитку української літератури II пол. XIX ст.

Тема 2. Українська поезія 40-60-х років XIX ст. Життєвий і творчий шлях Л.Глібова. Розвиток жанру байки у творчості Л.Глібова. Лірика. Твори Глібова для дітей.

Тема 3. Степан Руданський. Життєвий і творчий шлях.

Тема 4. Українська проза 40-60-х років XIX ст. Романтизм і реалізм. Журнал «Основа».

Тема 5. Марко Вовчок. Життєвий і творчий шлях. Світогляд письменниці. «Народні оповідання» – новаторське явище в українській прозі. Повість «Інститутка». Перекладацька діяльність.

Тема 6. Анатолій Свидницький. Життєвий і творчий шлях. Ідейно-художнє новаторство роману «Люборацькі».

Тема 7. Ідейно-художня своєрідність прози Олекси Стороженка. Ознаки готичної прози. Міфологізм повісті «Марко Проклятий»

Тема 8. Життєвий і творчий шлях Юрія Федьковича. Поетична спадщина. Новаторство прози митця.

Тема 9. Розвиток української драматургії в 40-60-ті роки XIX ст.

Модуль №2. Літературний процес 70-90-х років. Утвердження реалізму в українській літературі

Тема 1. Умови розвитку та характерні особливості української літератури 70-90-х рр. XIX ст. Утвердження психологізму в літературі.

Тема 2. Проза 70-90-х рр. ХІХ ст. Творчість І.Нечуя-Левицького. Новаторство повістей із селянського життя. Романи і повісті з життя інтелігенції. Історична тематика у творчості письменника. Драматургія І.Нечуя-Левицького.

Тема 3. Життєвий і творчий шлях Панаса Мирного. Повісті та романи. Психологізм прози. Домінування теми національного гноблення українців.

Тема 4. Громадська діяльність та творчість (прозова і поетична) О.Кониського

Тема 5. Творчість Олени Пчілки.

Тема 6. Творчість Н.Кобринської, її громадська діяльність

Тема 7. Творчість М.Павлика.

Тема 8. Творчість М.Старицького. Театральна діяльність і драматургічна спадщина. Художня проза.

Тема 9. Ідейно-художня своєрідність лірики Я.Щоголева та І.Манжури.

Тема 10. Життєвий і творчий шлях Б.Грінченка.

Тема 11. Поетична творчість П.Грабовського. П.Грабовський як теоретик та критик літератури

Тема 12. Драматургія 70-90-х років. Перша професійна театральна трупа. Діяльність корифеїв українського театру. Творчість М.Кропивницького. Творчість І.Карпенка-Карого.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі						
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
4-й семестр														
Модуль 1. Літературний процес 50-60-х років														
Тема 1. Проблеми вивчення курсу на сучасному етапі. Історичні умови розвитку української літератури II пол. ХІХ ст.	1	1												
Тема 2. Українська поезія 40-60-х років ХІХ ст. Життєвий і творчий шлях Л.Глібова. Розвиток жанру байки у творчості Л.Глібова. Лірика. Твори Глібова для дітей.	5		2			3	6							6
Тема 3. Степан Руданський. Життєвий і творчий шлях.	6	1	2			3	6							6
Тема 4. Українська проза 40-60-х років ХІХ ст. Романтизм і реалізм. Журнал «Основа».	3					3	8							8
Тема 5. Марко Вовчок. Життєвий і творчий шлях. Світогляд письменниці. «Народні оповідання» – новаторське явище в українській прозі. Повість «Інститутка». Перекладацька діяльність.	6	2	2			2	10	1	1					8
Тема 6. Анатолій Свидницький. Життєвий і творчий шлях. Ідейно-художнє новаторство роману «Люборацькі».	2		2				1	1						
Тема 7. Ідейно-художня своєрідність прози Олекси Стороженка. Ознаки готичної	6	2	2			2	8	1	1					6

прози. Міфологізм повісті «Марко Проклятий»												
Тема 8. Життєвий і творчий шлях Юрія Федьковича. Поетична спадщина. Новаторство прози митця.	5	2				3	7	1				6
Тема 9. Розвиток української драматургії в 40-60-ті роки XIX ст.	3					3	8					8
Модульна контрольна робота												
Разом за модулем №1	52	8	10			15	19	54	4			50
Модуль 2. Літературний процес 70-90-х років. Утвердження реалізму в українській літературі												
Тема 1. Умови розвитку та характерні особливості української літератури 70-90-х рр. XIX ст. Утвердження психологізму в літературі.												
Тема 2. Проза 70-90-х рр. XIX ст. Творчість І.Нечуя-Левицького. Новаторство повістей із селянського життя. Романи і повісті з життя інтелігенції. Історична тематика у творчості письменника. Драматургія І.Нечуя-Левицького.	8	2	4			2	7	1				6
Тема 3. Життєвий і творчий шлях Панаса Мирного. Повісті та романи. Психологізм прози. Домінування теми національного гноблення українців.	7	2	2			3	8	1	1			6
Тема 4. Громадська діяльність та творчість (прозова і поетична) О.Кониського	3					3	8					8
Тема 5. Творчість Олени Пчілки.	5	2				3	8					8
Тема 6. Творчість Н.Кобринської, її громадська діяльність.	5	2				3	9	1				8
Тема 7. Творчість М.Павлика	3					3	6					6
Тема 8. Творчість М.Старицького. Театральна діяльність і драматургічна спадщина. Художня проза.	5	2				3	6					6
Тема 9. Ідейно-художня своєрідність лірики Я.Щоголева та І.Манжури.	4	2	2				1	1				
Тема 10. Життєвий і творчий шлях Б.Грінченка.	2	2					1	1				
Тема 11. Поетична творчість П.Грабовського. П.Грабовський як теоретик та критик літератури	3					3	3					3
Тема 12. Драматургія 70-90-х років. Перша професійна театральна трупа. Діяльність корифеїв українського театру. Творчість М.Кропивницького. Творчість І.Карпенка-Карого.	10	2	2			4	9	1	1			7

Модульна контрольна робота											
Разом за модулем №2	68	16	10		15	27	66	6	2		58
Усього годин	120	24	20		30	46	120	10	4		106

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Розвиток жанру байки у творчості Л.Глібова. Вивчення спадщини письменника в школі	2	0
2	Художня своєрідність лірики та співомовок С.Руданського	2	0
3	Проза Марка Вовчка.	2	1
4	Ідейно-художня своєрідність прози Олекси Стороженька	2	1
5	Новаторство роману «Люборацькі» А.Свидницького	2	0
6	Проза І.Нечуя-Левицького. Соціально-побутові повісті. Вивчення спадщини митця в ЗЗСО.	2	0
7	«Хмари» І.Нечуя-Левицького – перший роман в українській літературі з життя інтелігенції	2	0
8	Соціально-психологічний роман Панаса Мирного та Івана Білика «Хіба ревуть воли, як ясла повні...?». Вивчення роману в ЗЗСО.	2	1
9	Основні мотиви та поетика лірики Я.Щоголева та І.Манжури	2	0
10	Жанр соціальної комедії в творчості І.Карпенка-Карого («Мартин Боруля», «Сто тисяч», «Хазяїн»)	2	1
Разом		20	4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин стац./заочн
1	Поезія Л.Глібова та його твори для дітей. Студенти конспектують визначення понять байка, акровірш, загадка; знайомляться з творами митця, переглядають відео: https://www.youtube.com/watch?v=9xaWcTIFs8E	3/6
2	Співомовки С.Руданського. Студенти опрацьовують самостійно групують гуморески письменника за тематичним принципом, визначають засоби гумору. Переглядають відео https://www.youtube.com/watch?v=L3PJ9SfAsP4	3/6
3	Українська проза 40-60-х років XIX ст. Романтизм і реалізм. Журнал «Основа» (студенти опрацьовують відповідний розділ за підручником і коротко конспектують його, визначають основні жанрові різновиди цього часу. Також студенти виписують з Літературознавчої енциклопедії поняття «романтизм», «реалізм», «соціально-побутове оповідання», «соціальна повість»)	3/8
4	Творчість Марка Вовчка. Феміністична спрямованість прози Марка Вовчка (студенти готують презентацію життя і творчості письменниці, готують доповідь Творчість Марка Вовчка в	2/8

	інтерпретації авторів підручників «Українська література» для 9 класу середньої школи: порівняльний аналіз.	
5	Психобіографія Юрія Федьковича (студенти опрацьовують монографію Л.Ковалець «Юрій Федькович: Історія розвитку творчої індивідуальності письменника»; створюють хронологічну таблицю життя і творчості письменника). Студенти переглядають відео: https://www.youtube.com/watch?v=OIROjXGXsm0	3/6
6	Проза Олекси Стороженка. Студенти опрацьовують матеріал підручників з української літератури для 7-го класу і пишуть есе «У чому щастя людини (на основі оповідання О.Стороженка «Скарб»)?»	2/6
7	Розвиток української драматургії в 40-60-ті роки XIX ст. (студенти коротко конспектують відповідний розділ з підручника «Історія української літератури XIX ст.: У 2 кн./ За ред М.Жулинського. К.: Либідь, 2005»)	3/8
8	Проза Івана Нечуя-Левицького. Скласти цитатну характеристику персонажів повісті «Кайдашева сім'я» Переглянути відео: https://www.youtube.com/watch?v=_9eOFLNvUBI	2/6
9	Роман Панаса Мирного «Повія» (студенти опрацьовують монографію Л.Ушкалова «Панас Мирний. Реалізм – це есхатологія», коротко конспектують положення праці про роман «Повія». Також студенти читають та коротко занотовують зміст твору). Переглянути відео: https://www.youtube.com/watch?v=F0fP6U0FIWE https://www.youtube.com/watch?v=ki4ynZJgIDg	3/6
10	Громадська діяльність та творчість О.Кониського (студенти коротко конспектують відповідний розділ за підручником «Історія української літератури 70-90-х років XIX ст.: У 2 т./ За ред. О.Гнідан. К., 1999»)	3/8
11	Творчість Олени Пчілки. Студенти самостійно опрацьовують біографію письменниці та роблять ідейно-художній аналіз вибраного оповідання Олени Пчілки за запропонованою схемою.	3/8
12	Творчість Н.Кобринської. Студенти опрацьовують відповідну тему за підручником «Історія української літератури 70-90-х років XIX ст.: У 2 т./ За ред. О.Гнідан. К., 1999», з'ясовують поняття «фемінізм», «емансипація», «імпресіонізм», конспектують твори письменниці.	3/8
13	Творчість М.Павлика. Студенти знайомляться з громадською та творчою діяльністю М.Павлика, виконують ідейно-художній аналіз вибраного оповідання письменника за запропонованою схемою.	3/6

14	Творчість М.Старицького. Студенти аналізують матеріал до вивчення творчості М.Старицького в підручниках «Українська література» для 9 і 10 класів різних авторів.	3/6
15	Студенти готують доповідь «Творчість П. Грабовського в інтерпретації авторів підручників «Українська література» для 9 класу середньої школи: порівняльний аналіз».	3/3
16	Творчість Марка Кропивницького та Івана Карпенка-Карого. Студенти працюють з навчальними програмами та шкільними підручниками з аналізом матеріалу, що стосується творчості представників театру корифеїв. Підготовка презентації про життєвий і творчий шлях одного з драматургів	2/2
17	Для уроку позакласного читання студенти готують презентацію «Роль М.Кропивницького, М.Старицького та І.Карпенка-Карого у розвитку українського професійного театру та драматургії»	2/5
	Разом	46/106

6.5. Індивідуальна робота

Тематика курсових робіт з історії української літератури

(014.01 Середня освіта. Українська мова і література

ОП «Українська мова і література. Зарубіжна література»)

1. Поетика новели «Кленові листки» Василя Стефаника
2. Проза Павла Цибульського в осмисленні Василя Попа
3. Мотиви збірки «Сонети подільської осені» Дмитра Павличка
4. Поетика новели «Кленові листки» Василя Стефаника.
5. Проза Павла Цибульського в осмисленні Василя Попа.
6. Мотиви збірки «Сонети подільської осені» Дмитра Павличка.
7. Травма війни в наративі повісті «Третя революція» Валер'яна Підмогильного.
8. Творчість Михайла Томчания в літературознавчій рецепції Василя Попа.
9. Проблематика та характер конфлікту у повісті Сашка Дерманського «Король буків».
10. Проблема морального вибору в оповіданнях Корнелія Ірода «Дорога» та «Нестерпна образа».
11. Міфологізм роману Володимира Рутківського «Сторожова застава».
12. Теорія літературних родів у праці Митрофана Довгалевського «Поетика. Сад поетичний».
13. Теорія стилю в давніх українських поетиках.
14. Юрій Балега як літературний критик.
15. Художня та історична правда в романі Оксани Луцишиної «Іван і Феба».
16. Провідні мотиви збірки «Концерт для скрипки, дощу і цвіркуна» Ірини Жиленко.
17. Морально-етична проблематика в ранній творчості Михайла Коцюбинського («Харитя», «Маленький грішник»).
18. Філософський підтекст новели «Момент» Володимира Винниченка.
19. Квітка символіка в ліриці Валентини Зінченко.
20. Образ ночі в ліриці Христини Керити.
21. Образ Юри Станчука в романі «Сусіди» Юрія Станинця.
22. Мотив подорожі в потойбіччя в українських чарівних казках.
23. Специфіка переосмислення демонологічних образів у повісті Тараса Завітайла «Зброя вогню».
24. Міфологічна основа роману «Ритуал» Марини та Сергія Дяченків.

25. Ідейно-художні особливості збірки «Пізня краса» Юлія Боршоша-Кум'ятського.
26. Особливості пейзажної лірики Христини Керити.
27. Тема митця і мистецтва в поезії Олени Теліги.
28. Образ закарпатського хлібороба в трилогії Михайла Томчани «Жменяки».
29. Жанрово-стильова своєрідність «Повчання дітям» Володимира Мономаха.
30. Жанр епіграми в українській бароковій літературній традиції.
31. Жанрово-ідейна своєрідність «Діалогу Великої Росії з Малоросією» Семена Дівовича.
32. Художні особливості батального епосу у «Літописі Самовидця».
33. Творчість Дмитра Кешелі в оцінці літературознавця Василя Попа.
34. Ідейно-художня своєрідність повісті «Федько-халамидник» Володимира Винниченка.
35. Міфосвіт повісті «Тіні забутих предків» Михайла Коцюбинського.
36. Україна як націотворчий образ у ліриці Івана Ірлявського.
37. Ідея жертвовності в ліриці Олега Ольжича.
38. Творчість Христини Керити в літературознавчих дослідженнях Надії Ференц.
39. Новаторство байкарського доробку Леоніда Глібова.
40. Образ перелесника у романі Пантелеймона Куліша «Огненний змія».
41. Жанрово-стильова своєрідність роману Володимира Даниленка «Кохання в стилі бароко».
42. Інтимна лірика «Поємати» Василя Довговича.
43. Особливості нарації послання Івана Вишенського «Послання до всіх, в Лядській землі живущих».

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

(у разі потреби)

Технічні засоби: електронне навчання в середовищі Moodle, сайт електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua, Google Classroom (код курсу: xwu3hg2)

Обладнання: персональний комп'ютер, проектор, мультимедійна дошка

Програмне забезпечення: Windows, Moodle, Google Meet, Power Point, Google Calendar, Google Classroom.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Методичні вказівки до проведення практичних занять із курсу «Історія української літератури другої половини XIX століття» для здобувачів вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) освітньої програми «Українська мова і література. Зарубіжна література» філологічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет». / Уклад. Кордонєць О.А. Ужгород, 2023.
2. Авраменко О. Українська література (рівень стандарту) : підруч. для 9 кл. закл. загальн. середн. освіти. Київ : Грамота, 2017.
3. Авраменко О. Українська література (рівень стандарту) : підруч. для 10 кл. закл. загальн. середн. освіти. Київ : Грамота, 2018.
4. Авраменко О. Українська література : підруч. для 7 кл. закл. загальн. середн. освіти : 2-ге видання, перероблене. Київ: Грамота, 2020.
5. Жулинський М. Українська література: творці і твори: учням, абітурієнтам, студентам, учителям. Київ: Либідь, 2011.
6. Жулинський М. Українська література. Творці і твори. Київ: Либідь, 2011.
7. Історія української літератури XIX ст.: У 2 кн. / За ред. М.Жулинського. – К.: Либідь, 2005. – Кн. 1-2.

8. Історія української літератури 70-90-х років XIX ст.: У 2 т. / За ред. О.Гнідан. – К., 1999. – Т.1-2.
9. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX-поч. XX ст. : підручник: у 10 т. Київ: ВЦ «Академія», 2013-2021 (Серія «Альма матер»).
10. Наєнко М. Художня література України. Від міфів до реальності. Київ, 2012.
11. Ткачук М. Українська література XX століття. 2-ге вид. перероб. та доп. Київ: «КНТ», 2020.
12. Українська література. Рівень стандарту : підруч. для 10 кл. закладів загальної середньої освіти / Л. Т. Коваленко, Н. І. Бернадська. Київ : Оріон», 2018.
13. Українська література (профільний рівень) : підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти / О. В. Слоновьовська, Н. В. Мафтин, Н. М. Вівчарик. Київ : Літера ЛТД, 2018.
14. Фасоля А. М. Українська література (рівень стандарту) : підруч. для 10 кл. закладів загальної середньої освіти / А. М. Фасоля, Т. О. Яценко, В. В. Уліщенко, В. М. Тименко, Г. Л. Бійчук. Київ : УОВЦ «Оріон», 2018.

Допоміжна література

1. Агеєва В. Жіночий простір: Феміністичний дискурс українського модернізму. Київ: Факт, 2003. 320 с.
2. Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. Львів, 2002.
3. Білецький О. Українська література серед інших літератур світу Зібр. праць: у 5 т. Київ, 1965. Т.2.
4. Бондар М. Поезія пошевченківської епохи. Система жанрів. Київ, 1986.
5. Вієвський В. Поетика комедійної творчості І.Карпенка-Карого. Кіровоград, 1995.
6. Власенко В. Український соціальний роман 70-80-х років XIX ст. Дніпропетровськ, 1977.
7. Гаєвська Н. Вивчення творчості Павла Грабовського. Київ, 1989.
8. Герасименко В. Степан Руданський: Життя і творчість. Київ, 1985.
9. Гнідан О. Історія української літератури XIX – початку XX ст.: Практичні заняття. Київ, 1987.
10. Грицай М. Марко Вовчок. Творчий шлях. Київ: Вища школа, 1983.
11. Гром'як Р. Історія української літературної критики (від початків до кінця XIX ст.) Тернопіль, 1999.
12. Дем'янівська Л. Іван Карпенко-Карий (І. К. Тобілевич). Життя і творчість: Навчальний посібник. Київ, 1995.
13. Денисюк І. Розвиток української малої прози XIX – початку XX ст. Київ, 1998.
14. Жук Н. Анатолій Свидницький: Літературний портрет. Київ, 1987.
15. Жулинський М. Слово і доля: Українські письменники XIX – XX ст.: Навчальний посібник. Київ, 2002.
16. Зборовська Н. Код української літератури. Проект психоісторії новітньої української літератури. Київ, 2006.
17. Зеров М. Українське письменство. Київ, 2003.
18. Іванченко Р. Іван Нечуй-Левицький. Нарис життя і творчості. Київ, 1980.
19. Киричок П. Марко Кропивницький: Нарис життя і творчості. Київ: Дніпро, 1985.
20. Ковалець Л. Юрій Федькович. Історія розвитку творчої індивідуальності письменника. Київ: Академія, 2011.
21. Коломієць В. Добра і правди син. Михайло Старицький – драматург. Київ, 1993.
22. Кононенко П. Українська література: Проблема розвитку. Київ, 1994.
23. Кузнецов Ю. Імпресіонізм в українській прозі XIX – початку XX ст.: проблеми естетики і поетики. Київ: Зодіак-ЕКО, 1995. 304 с.
24. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Чернівці: Литаври, 2001.
25. Літературознавчий словник-довідник. Київ, 2006.
26. Майстер драми: Драматичні твори І. Карпенка-Карого: Навчальний посібник. Київ: Грамота, 2004.
27. Малютіна Н. Українська драматургія кінця XIX – початку XX ст.: Навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2010.

28. Матвеева Т. Український роман другої половини ХІХ століття: модель світу, жанрові трансформації. Харків: Видавництво ХНУ ім. В.Каразіна, 2016. 420 с.
29. Міщук Р. Українська оповідна проза 50-60-х років ХІХ ст. Київ, 1978.
30. Наєнко М. Історія українського літературознавства. Київ, 2001.
31. Наєнко М. Художня література України. Від міфів до модерної реальності. Київ: Просвіта, 2008.
32. Нахлік Є. Українська романтична проза 20-60-х років ХІХ ст. Київ, 1981.
33. Новиков А. Художній універсум Марка Кропивницького. Харків: Майдан, 2006.
34. Пахаренко В. Українська поетика. Черкаси, 2009.
35. Пільгук І. Марко Лукич Кропивницький – організатор, режисер, актор українського театру. Київ: Книжкова Палата України, 2000.
36. Приходько І. Українські класики без фальсифікацій. Харків, 1997.
37. Погрібний А. Борис Грінченко в літературному процесі кінця ХІХ – початку ХХ ст. К., 1990.
38. Погрібний А. Класики: Не зовсім за підручником. Київ, 2000.
39. Погрібний А. Яків Щоголев: Нарис життя і творчості. Київ, 1986.
40. Проблеми історії та теорії реалізму української літератури ХІХ – початку ХХ ст. Київ, 1991.
41. Приходько І. Творчі портрети українських письменників ХІХ – ХХ століть: Посібник для вузів і шкіл. К., 1997.
42. Розвиток жанрів в українській літературі ХІХ – початку ХХ ст.: Збірник наукових праць. Київ, 1986.
43. Гарнавський М. Нечуваний Нечуй. Реалізм в українській літературі. Київ: Laurus, 2016. 400 с.
44. Ткачук М. Наративні моделі українського письменства. Тернопіль: ТНПУ, 2007.
45. Томчук Л. Слово сповідальне. Українська жіноча проза (1887–1914). Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. 334 с.
46. Ушкалов Л. Реалізм – це есхатологія: Панас Мирний. Харків: Майдан, 2012. 184 с.
47. Черкаський В. Художній світ Панаса Мирного. Київ: Дніпро, 1989.
48. Чижевський Д. Реалізм в українській літературі. Київ, 1999.
49. Цибаньова О. Лаври і терни. Життєвий і творчий шлях Михайла Старицького. Київ, 1996.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

Сайт УжНУ URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/>

1. Електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ»: <https://dspace.uzhnu.edu.ua>
2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського, Київ: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/isp/texts.html
3. <http://litopys.org.ua/>
4. www.litakcent.com.ua
5. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>
6. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/na-sajt-ukrayinska-literatura-5-9-z-chervonimdoc-2.pdf>
7. <https://nus.org.ua/>
8. <https://pidruchnyk.com.ua>
9. <https://naurok.com.ua/>
10. <https://vseosvita.ua/>
11. <https://osvita.ua/>
12. <https://www.schoollife.org.ua/usi-uroky-ukrajinskoji-movy-ta-literatury/>
13. www.ukrlib.com.ua
14. www.poetryclub.com.ua
15. <https://chtyvo.org.ua/>
16. <https://chytomo.com/>
17. <https://diasporiana.org.ua>